

عنوان مقاله:

پهنه بندی مناطق متأثر از ریزگردها در استان کرمانشاه

محل انتشار:

مجله جغرافیا و برنامه ریزی محیطی، دوره 32، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

محمد رضا همزه ای - استادیار گروه ترویج و آموزش دانشکده کشاورزی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

محمد حسین بابایی - دانشجوی دکتری گروه ترویج و آموزش دانشکده کشاورزی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

عبدالحمید پاپ زن - دانشیار گروه ترویج و آموزش دانشکده کشاورزی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

روند رو به افزایش پدیده ریزگردها در سال های اخیر، توجه جوامع جهانی را به خود جلب کرده است. کاهش خسارت احتمالی ریزگردها در آینده مستلزم شناسایی و پهنه بندی دقیق مناطقی است که از ریزگردها تاثیر می پذیرند. برای انجام این پژوهش، آمار روزانه گرد و غبار با کد ۰۶ مربوط به ۱۴ ایستگاه هواشناسی سراسر استان کرمانشاه طی دوره آماری ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۷ از اداره کل هواشناسی استان کرمانشاه دریافت و به صورت روزانه، ماهیانه و سالیانه در محیط نرم افزارهای Excel و SPSS تحلیل و محاسبه شد؛ سپس نقشه پهنه بندی و لایه های اطلاعاتی آن برای کل دوره در محیط نرم افزاری Arc GIS ترسیم شد. نتایج به دست آمده نشان داد شهرستان های نوار غربی استان کرمانشاه یعنی سرپل ذهاب، قصر شیرین، پاره، گیلان غرب و ثلاث باباجانی به ترتیب با مجموع ۱۳۳۳، ۱۳۰۱، ۱۱۰۳، ۱۰۴۷ و ۱۰۰۱ روز در سال، بیشترین فراوانی گرد و غبار و سنقر و هرسین با ۵۴۴ و ۵۳۲ روز در سال، کمترین فراوانی گرد و غبار را دارند. در مجموع و طی بازه ۱۶ ساله، ۱۲۱۶۳ روز همراه با گرد و غبار در شهرستان های استان کرمانشاه مشاهده شده و هر شهرستان به طور میانگین دست کم ۲/۴۸ روز در سال با گرد و غبار مواجه بوده است. پهنه بندی گرد و غبار برای ایستگاههای مطالعه شده نشان داد از نظر فراوانی سالیانه طوفان های گرد و غبار معلق در هوا، این ایستگاهها در سه دسته خیلی شدید، شدید و متوسط قرار می گیرند. در دسته خیلی شدید شهرستان های سرپل ذهاب، قصر شیرین، پاره، گیلان غرب و ثلاث باباجانی قرار می گیرند. در دسته شدید شهرستان های کرمانشاه، جوانرود، روانسر، دالاهو و اسلام آباد قرار دارند و در دسته متوسط شهرستان های صحنه، کنگاور، سنقر و هرسین قرار می گیرند. باید این واقعیت را بپذیریم که ما همچنان پدیده گرد و غبار را تجربه خواهیم کرد و فقط زمانی این پدیده کاهش خواهد یافت که زمین دوباره رطوبت مناسب جذب کند و بارندگی موثری در بخش های غربی خاورمیانه از جمله عراق، عربستان، کویت و ایران روی دهد و هورالعظیم دوباره همانند گذشته پر آب و کار کاشتن درختان (کمر بند سبز) هرچه سریع تر آغاز شود؛ زیرا هر هکتار جنگل تا ۶۸ تن گرد و خاک را جذب می کند؛ از سویی وجود جنگل های دست کاشت در مناطق بیابانی نیز موجب تثبیت شن های روان، ایجاد تعادل اکولوژیکی و حفاظت از منابع آب و خاک مناطق زیر پوشش می شود.

کلمات کلیدی:

ریزگرد، گرد و غبار، پهنه بندی، بلایای اقلیمی و کرمانشاه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1401292>

